

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1663
Ημερομ. Κατάθεσης: 29/3/2023

Βασίλειος (Λάκης) Νικολάου Βασιλειάδης

Βουλευτής Πέλλης

Νέα Δημοκρατία

28 Μαρτίου 2023

Προς: Το Τμήμα Αναφορών της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς: τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Θέμα: Παρατηρήσεις επί αποζημιώσεων για βροχοπτώσεις

Καταθέτω ως αναφορά προς τον αρμόδιο Υπουργό το συνημμένο έγγραφο της Κοινοπραξίας Συνεταιρισμών Ομάδων Παραγωγών Ημαθίας, σχετικά με παρατηρήσεις επί των αποζημιώσεων προς τα πυρηνόκαρπα που υπέστησαν ζημιές από βροχοπτώσεις του 2022 και παρακαλώ για τη δική σας απάντηση σύμφωνα με το Α.125 του Κανονισμού της Βουλής.

Ο αναφέρων Βουλευτής

Βασίλειος Βασιλειάδης

Βέροια, 17 Μαρτίου 2023

Προς
Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης
& Τροφίμων κ Γ. Γεωργαντά

Κοινοποίηση στους βουλευτές
κ Απ. Βεσυρόπουλο, κ Αν. Μπαρτζώκα, κ Λ. Τσαβδαρίδη,
κ Γ. Καρασμάνη, κ Δ. Σταμενίτη, κ Β. Βασιλειάδη,
κ Ευσ. Κωνσταντινίδη, κ Π. Βρυζίδου, κ Γ. Αμανατίδη,
κ Μ. Παπαδόπουλο, κ Ιωαν. Αντωνιάδη

Η θέση της Κοινοπραξίας Συνεταιρισμών Ομάδων Παραγωγών Ημαθίας για τις αποζημιώσεις των Βροχοπτώσεων

Η πρόσφατη ανακοίνωση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τις αποζημιώσεις στα πυρηνόκαρπα που υπέστησαν ζημιές από τις βροχοπτώσεις του 2022 με το απαράδεκτα ποσά των 65 και 80 ευρώ το στρέμμα μας βρίσκει απόλυτα αντίθετους και εκφράζουμε την απογοήτευση και την οργή του Αγροτικού κόσμου για την υπαναχώρηση από την αρχική εξαγγελία που υποσχόταν 135 και 150 ευρώ. Σαφώς δεν θεωρούμε ότι και τα αρχικά ποσά που είχαν εξαγγελθεί κάλυπταν την πραγματική ζημία των αγροτών, διότι με τις καταγραφείσες ζημιές από τις εκθέσεις του ΕΛΓΑ ποσοστών ζημίας 40 - 50% και άνω, οι αποζημιούμενες αξίες έπρεπε να υπερβαίνουν το διπλάσιο και το τριπλάσιο των ανωτέρω ποσών, εάν αποζημιώνονταν από τον ΕΛΓΑ.

Και εύλογα τίθεται το ερώτημα. Έως πότε δεν θα εφαρμόζεται ο Κανονισμός του ΕΛΓΑ, που αποδεδειγμένα καλύπτει αυτές τις ζημιές, μάλιστα χωρίς να απαιτείται καμία τροποποίηση και θα αναγκαζόμαστε να απλώνουμε κάθε φορά χέρι ζητιανιάς στις εκάστοτε Κυβερνήσεις για να μας δίνουν αυτό που δικαιούμαστε από το Νόμο; Και έως ως πότε θα πρέπει να βγαίνουμε στους δρόμους για να παίρνουμε αυτό που δικαιωματικά μας αναλογεί από το ασφαλιστικό σύστημα;

Ταυτόχρονα επισημαίνουμε και προειδοποιούμε ότι τα ποσά που δικαιούται να δώσει η χώρα μας από το de minimis, έχουν σχεδόν εξαντληθεί και σε ενδεχόμενες νέες ζημιές θα υπάρξει αδυναμία οικονομικής ενίσχυσης.

Επομένως, σήμερα μπαίνουν δύο ζητήματα προς διαπραγμάτευση. Πρώτον, η επαναφορά του ύψους της αποζημίωσης στα αρχικά εξαγγελθέντα ποσά των 135 και 150 ευρώ, χωρίς συμψηφισμούς με την οικονομική ενίσχυση των 72 ευρώ, διότι το ποσό δόθηκε με αιτιολογία της αύξησης του κόστους παραγωγής και της πτώσης των τιμών πώλησης λόγω Ουκρανικής κρίσης και

Κοινοπραξία Συνεταιρισμών
Ομάδων Παραγωγών Ν. Ημαθίας

δεύτερον την ορθή εφαρμογή του υφιστάμενου Κανονισμού του ΕΛΓΑ για ζημίες από βροχοπτώσεις στα πυρηνόκαρπα.

Η Κοινοπραξία Συνεταιρισμών Ομάδων Παραγωγών Ημαθίας εκφράζοντας τα συμφέροντα των Συνεταιρισμών - μελών της και των φυσικών προσώπων που είναι μέλη των εν λόγω Συνεταιρισμών, σε συνδυασμό με το κοινό αίσθημα όλων των Αγροτών, απευθύνεται στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στους Βουλευτές των περιοχών Ημαθίας, Πέλλας, Κοζάνης και Φλώρινας, ζητώντας άμεση συνάντηση στο Υπουργείο για να δοθεί δίκαιη λύση στο σοβαρό πρόβλημα των αποζημιώσεων, αλλά και της εφαρμογής του Κανονισμού του ΕΛΓΑ.

Διότι είναι εξευτελιστικό για τον παραγωγικό κόσμο της περιοχής μας να ζητιανεύει την ελεημοσύνη του de minimis κάθε φορά, λόγω της επανειλημμένης άρνησης των υπηρεσιών του ΕΛΓΑ να εντάξουν τις εν λόγω ζημίες παρά τις προβλέψεις του νομοθετικού πλαισίου, που διέπει τη λειτουργία του οργανισμού και τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις που έχουν εκδοθεί από το 2017.

Κατόπιν των ανωτέρω, καθώς και του αιτήματός μας για άμεση συνάντηση με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναμένουμε τις δικές σας ενέργειες και ζητούμε παράλληλα τη σύσταση Επιστημονικής Ομάδας Εργασίας με εκπροσώπους αποκλειστικά Πανεπιστημίων και Ερευνητικών Κέντρων για την οριστική διευθέτηση του προβλήματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Της Κοινοπραξίας Συνεταιρισμών Ομάδων Παραγωγών Ημαθίας

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ
ΟΜΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΑΓΡΟΤΕΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 60 - ΒΕΡΟΙΑ
ΑΦΜ [redacted] - ΔΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Επειδή η Κοινοπραξία προασπίζοντας τα συμφέροντα των Αγροτών της περιοχής, λειτουργεί πάντα με μεθοδικότητα και τεκμηριώσεις, για την υποστήριξη των αιτημάτων της, παραθέτει αναλυτικά σε επισυναπτόμενο υπόμνημα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της.

Επισυναπτόμενα: Υπόμνημα Στοιχείων

Βέροια, 17 Μαρτίου 2023

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΟΜΑΔΩΝ
ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΗΜΑΘΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΕΙΣ

1. Νόμος 3877/2010, ΦΕΚ 160 Α /20 Σεπτεμβρίου 2010, όπου στο άρθρο 5 παράγραφο 1 ζ), αναφέρεται ρητά ότι «στην ασφάλιση του ΕΛΓΑ υπάγονται οι ακόλουθοι φυσικοί κίνδυνοι και ασθένειες που μπορεί να προκαλέσουν άμεσες ζημιές την φυτική παραγωγή α).....ζ) οι υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις».

2. Κανονισμός Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής από τον ΕΛΓΑ, ΦΕΚ 1668 Β / 27 Ιουλίου 2011, όπου στο άρθρο 3 παράγραφος 8 στ) προσδιορίζει ότι «υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις, θεωρείται η πτώση βροχής, η οποία λόγω έντασης και ύψους ή παρατεταμένης διάρκειας και ύψους ή παρατεταμένης διάρκειας και εποχής που συμβαίνει προκαλεί ζημιά στη φυτική παραγωγή».

3. Εγχειρίδιο Εκτιμητικής για τα Ροδάκινα, κεφάλαιο πέμπτο «ζημιές από υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις στα ροδάκινα», παράγραφος 2.1. «Συμπτωματολογία της ζημιάςοι υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις ανάλογα με το βλαστικό στάδιο που συμβαίνουν και ανάλογα με το ύψος τους, την ένταση τους ή την διάρκεια τους, προκαλούν

- * συμπτώματα στην παραγωγή (συρρίκνωση αφυδάτωση καρπών)
- * μумιοποίηση καρπών
- * σκάσιμο καρπών (διάρρηξη του φλοιού και της σάρκας)
- * καρπόπτωση »

Επιπροσθέτως, στην παράγραφο 2.3. αναφέρεται ότι «στην εξαιρετική περίπτωση κατάκλισης και παρατεταμένης υπερβολικής εδαφικής υγρασίας είναι δυνατόν να παρατηρηθεί – άμεση ζημιά . Η ζημιά αυτή – ανάλογα με την μορφολογία και την σύσταση του εδάφους – παρατηρείται σε όλα ή σε μερικά μόνο δένδρα της καλλιέργειας».

4. Γνωμοδότηση του « ΕΛΓΟ Δήμητρα» Ιστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών πόρων τμήμα φυλλοβόλων οπωροφόρων δέντρων Νάουσας με ημερομηνία 25 Ιουλίου 2017 η οποία μεταξύ των άλλων αναφέρει ότι «οι παρατηρούμενες άμεσες ζημιές που κατέστησαν τους καρπούς ροδακινιάς και νεκταρινιάς μη εμπορικούς, ήταν η προσυλλεκτική καρπόπτωση και συρρίκνωση του φλοιού των καρπών, ζημιές καλυπτόμενες σύμφωνα με τον κανονισμό του ΕΛΓΑ .

5. Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ε. Αποστόλου, με την οποία «*συστήνεται και συγκροτείται ομάδα εργασίας με αντικείμενο την διερεύνηση των επιπτώσεων των καιρικών φαινομένων στην παραγωγή επιτραπέζιου ροδάκινο στις περιοχές της Βόρειας Ελλάδας*».

Στην εν λόγω απόφαση ορίστηκε να συμμετέχουν, πέραν κάθε δεοντολογίας κατά την άποψή μας, δύο εκπρόσωποι του ΕΛΓΑ οι οποίοι ήταν εκ της θέσεως αντίδικοι με τους αιτούντες αγρότες για την υπαγωγή της ζημιάς στις καλυπτόμενες από τον κανονισμό και οι οποίοι τελικά μειοψήφησαν κατά την έγκριση της επιστημονικής έκθεσης από την ομάδα εργασίας.

6. Έκθεση της «Ομάδας Εργασίας» για την διερεύνηση των επιπτώσεων καιρικών φαινομένων του Ιουλίου 2017, στην παραγωγή ροδάκινων και νεκταρινιών σε περιοχές της Βορείου Ελλάδος η οποία επιδόθηκε στον Υπουργό τέλος Αυγούστου 2017.

Η έκθεση κατά πλειοψηφία και όχι ομόφωνα, των μετεχόντων μελών της στα συμπεράσματά της καταλήγει ότι «*Μετά από τα ανωτέρω, εκτιμάται ότι τα έντονα συμπτώματα της προσυλλεκτικής καρπόπτωσης, συρρίκνωσης, αφυδάτωσης και κηλίδωσης του φλοιού των καρπών σε ποικιλίες Ροδακινιάς και Νεκταρινιάς, που βρίσκονταν στο στάδιο λίγο πριν ή κατά την ωρίμανση του καρπού, στην ευρύτερη περιοχή των Περιφερειακών Ενοτήτων Ημαθίας και Πέλλας, προκλήθηκαν από την έντονη και παρατεταμένη βροχόπτωση*». Και συνεχίζει «*εντούτοις τα συμπτώματα της συρρίκνωσης και της υποχώρησης του φλοιού οφείλονται σε διάρρηξη και νέκρωση των κυττάρων της επιδερμίδας και τον αμέσως κατώτερων στρωμάτων κυττάρων εξαιτίας της έντονης βροχόπτωσης*».

Στην εν λόγω «Ομάδα Εργασίας», συμμετείχαν:

- Ο πρόεδρος του ΕΛΓΑ κ. Θ. Κουρεμπές
- Η Προϊσταμένη της διεύθυνσης ασφάλισης και ενισχύσεων ΕΛΓΑ κα Κ. Σουλίου.
- Ο Καθηγητής του εργαστηρίου δενδροκομίας του Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών κ. [REDACTED].
- Ο Ερευνητής του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου του κ. [REDACTED].
- Ο Αναπληρωτής Καθηγητής του εργαστηρίου δενδροκομίας της Σχολής Γεωπονίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. [REDACTED].
- Ο Καθηγητής του εργαστηρίου δενδροκομίας της σχολής Γεωπονικών επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. [REDACTED].
- Η Ερευνήτρια του τμήματος φυλλοβόλων οπωροφόρων δέντρων Νάουσας του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, κα. [REDACTED].
- Δύο εκπρόσωποι του ΥΠΑΑΤ α) ο Προϊστάμενος του τμήματος Δενδρωδών Καλλιεργειών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Γεωπόνος κ. [REDACTED] και β) η Προϊσταμένη του τμήματος ΠΣΕΑ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων γεωπόνος κα [REDACTED]

7. Δελτίο τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της 7ης Σεπτεμβρίου 2017, όπου αναφέρεται ότι «σε ενημέρωση που έκανε (ο Υπουργός κ.Αποστόλου) στους εκπροσώπους της Διεπαγγελματικής Πυρηνόκαρπων -ροδάκινα νεκταρίνια και λοιπά- ότι οι παραγωγοί ροδάκινου και νεκταρινιών των περιφερειακών ενοτήτων Ημαθίας και Πέλλας που επλήγησαν από τα καιρικά φαινόμενα κατά το χρονικό διάστημα από 14 έως 17 Ιουλίου 2017, θα αποζημιωθούν σύμφωνα με όσα αναγράφονται στο πόρισμα τις Ομάδας Εργασίας που συστάθηκε από τον ΕΛΓΑ, για να διερευνήσει τις επιπτώσεις».

8. Ενημερωτικό Σημείωμα προς τον πρόεδρο του ΕΛΓΑ και το Διοικητικό Συμβούλιο με ημερομηνία 17 Οκτωβρίου 2017, της προϋσταμένης διεύθυνσης ασφάλισης και ενισχύσεων κας Σούλιου Καλομοίρας. Στο εν λόγω σημείωμα η κυρία Σούλιου στην τρίτη σελίδα του σημειώματός της γνωμοδοτεί λέγοντας ότι «η καρπόπτωση και η ποιοτική υποβάθμιση, (αποχρωματισμός, συρρίκνωση, ραβδώσεις) των καρπών είναι έμμεσες ζημιές, εφόσον δεν διαπιστώθηκε κατάκλιση ή παρατεταμένη παραμονή των υδάτων στα κτήματα ούτε και μερική η ολική αποπληξία των δέντρων, οπότε δεν καλύπτεται ασφαλιστικά».

Η γνωμοδότηση αυτή αποτέλεσε τη βάση για την άρνηση της Διοίκησης του Οργανισμού να αποζημιώσει τις ζημιές του 2017, καθώς και των επόμενων ετών, ερχόμενη σε αντίθεση με την γνωμοδοτήσεις των αρμοδίων επιστημονικών οργάνων αλλά και με το εγχειρίδιο της εκτιμητικής του ΕΛΓΑ.

Στο εν λόγω Εγχειρίδιο στην σελίδα 95, στην τελευταία παράγραφο αναφέρεται ότι «στην εξαιρετική περίπτωση κατάκλισης και παρατεταμένης παραμονής υδάτων στην καλλιέργεια, ή παρατεταμένης εδαφικής υγρασίας, είναι δυνατόν να παρατηρηθεί άμεση ζημιά». Εδώ επισημαίνουμε ότι όχι μόνο αγνοούνται τα πορίσματα επιστημονικών οργάνων αλλά και δεν λαμβάνονται υπόψη επίσημα έγγραφα του Οργανισμού εν προκειμένω το Εγχειρίδιο της Εκτιμητικής. Επίσης αγνοούνται τα στοιχεία των μετρήσεων που παραθέτει το Ινστιτούτο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ για την από 25 Ιουλίου 2017 γνωμοδότησή του, για το ύψος των βροχοπτώσεων που καταγράφηκαν μεταξύ 14 - 17 Ιουλίου. Οι εν λόγω μετρήσεις έδειξαν ότι οι βροχοπτώσεις από 35,7 mm κατά μέσο όρο που ήταν από το 2000 έως το 2017 εντός των 30 ημερών του μηνός Ιουλίου, μόνο στο τρίμηρο αυτό, έφτασαν στα 96 mm .

9. Γνωμοδότηση της 12^{ης} Ιουλίου 2018 του Ινστιτούτου ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ τμήμα φυλλοβόλων και οπωροφόρων δέντρων Νάουσας όπου για τις ζημιές που προκλήθηκαν από βροχοπτώσεις μεταξύ 27 έως 29 Ιουνίου 2018. Στα συμπεράσματα το Ινστιτούτο καταλήγει ότι «δεν αφήνει καμία αμφιβολία πως τα αίτια των ζημιών ήταν η παρατεταμένη βροχόπτωση».

10. Γνωμοδότηση της 16^{ης} Ιουλίου 2018 του Εργαστηρίου Δενδροκομίας της Σχολής Γεωπονίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όπου καταλήγοντας αναφέρει. «Το γεγονός ότι παρόμοια φαινόμενα με αυτά που παρατηρήθηκαν το προηγούμενο θέρος κατόπιν των έντονων βροχοπτώσεων, ήτοι καρπόπτωση και χαρακτηριστικές μορφολογικές αλλοιώσεις των καρπών, καταγράφηκαν και φέτος πάλι μετά τα υψηλά επίπεδα βροχόπτωσης και ενισχύει την

επιστημονική ορθότητα της ως άνω μελέτης». Και συνεχίζει «εκτιμώ ότι η έντονη βροχόπτωση την περίοδο 27 έως 29 Ιουνίου 2018 προκάλεσε άμεσα την καρπόπτωση και τις φυσιολογικές ανωμαλίες στους καρπούς Ροδάκινων και Νεκταρινιών που βρισκόταν στο στάδιο (ή πλησίον) της ωριμότητας για συγκομιδή στην περιοχή της Ημαθίας».

11. Αποτελέσματα πειράματος προσομοίωσης βροχόπτωσης που πραγματοποίησε το Ινστιτούτο ΕΛΓΟ Δήμητρα της Νάουσας και τα συμπεράσματα από το πείραμα, τα οποία καταλήγουν επίσης *ότι η παρατεταμένη βροχόπτωση προκαλεί τις ζημιές.*

12. Απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βέροιας μετά από αίτηση της Κοινοπραξίας Συνεταιρισμών Ημαθίας να διαταχθεί ο ΕΛΓΑ να δεχθεί τις δηλώσεις ζημιών των αγροτών για τις ζημιές 27- 29 Ιουνίου 2018.

Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι «ειδικότερα συνεπεία των βροχοπτώσεων *«δεν προκλήθηκε σκάσιμο των καρπών ήτοι διάρρηξη του φλοιού της σάρκας ή συρρίκνωση, μумιοποίηση, καρπόπτωση, σε ποσοστό άνω του 20 % της παραγωγής που ανέμενε ο παραγωγός να συλλεχθεί, ποιοτική υποβάθμισή τους που αποτελούν άμεση ζημία και αποζημιώνεται κατά το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού του ΕΛΓΑ».*

Το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι οι εν λόγω ζημιές αποτελούν άμεση ζημία και αποζημιώνονται κατά τον Κανονισμό του ΕΛΓΑ αλλά *εκτίμησε ότι οι ζημιές δεν υπερέβησαν το 20% που έχει ως ελάχιστο όριο ο Κανονισμός του ΕΛΓΑ για να υποβληθούν δηλώσεις και ως εκ τούτου απέρριψε το αίτημα. Βέβαια προκύπτει το ερώτημα πως μπόρεσε ο Δικαστής να εκτιμήσει ότι οι ζημιές των αγροτών δεν υπερέβησαν το 20% .*

13. Υπηρεσιακό σημείωμα του Ινστιτούτου ΕΛΓΟ Δήμητρα τμήμα Φυλλοβόλων Δέντρων Νάουσας προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στις 15 Σεπτεμβρίου 2020, μετά από ερώτημα του βουλευτή Πέλλας κ. Δ. Σταμενίτη. Αφορά τις βροχοπτώσεις του Αυγούστου 2020 και τις ζημιές που υπήρξαν. *Επαναλαμβάνονται ίδιες διαπιστώσεις ότι η παρατεταμένες θερινές βροχοπτώσεις προκαλούν την προσυλλεκτική καρπόπτωση, την συρρίκνωση και υποχώρηση του φλοιού.*

14. Δημοσιευμένη επιστημονική εργασία στην Διεθνή Επιστημονική Έκδοση « ELSEVIER» Scientia Horticulturae, σχετική με τις επιπτώσεις των βροχοπτώσεων στα ροδάκινα και νεκταρίνια των ερευνητών, Γ. Παντελίδη, Θ. Μαυρομάτη και Π. Δρογγούδη. Μία ερευνητική εργασία που *θεμελιώνει ακόμη περισσότερο την άποψη ότι η ένταση η διάρκεια και τα λοιπά φαινόμενα που έχουν παρατηρηθεί, προκάλεσαν τις επισημανθείσες ζημιές.*